

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **M. I. C.**, zastoupen Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem, se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 12. 2016, č. j. 61 Az 22/2016 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) požádal dne 20. 7. 2016 o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod žádosti uvedl, že mu byly ukradeny všechny cestovní doklady, bylo mu uloženo správní vyhoštění a dále, že byl povolán do armády, do níž nastoupit nechce. V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 28. 7. 2016 stěžovatel tvrdil, že odjel z Ukrajiny, protože se chtěl podívat do Prahy, kde ještě nebyl. Chtěl zde pracovat. Jiné důvody k odjezdu ze země svého původu neměl. Teprve po připomenutí dříve uváděné neochoty nastoupit do armády poté, co stěžovatel na předcházející otázku odpověděl, že již nemá žádné jiné důvody, které ho vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, stěžovatel vyslovil, že nechce jít do armády a bojovat, neboť nechce, aby ho ve válce zabili.

[2] Rozhodnutím ze dne 29. 8. 2016, č. j. OAM-89/LE-DR01-LE05-2016, žalovaný rozhodl, že se stěžovateli neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“).

[3] Stěžovatel proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[5] Namítl, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem a v důsledku toho nesprávně aplikoval § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu, neboť nerespektoval zásady správního řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Žalovaný a následně také krajský soud vycházeli z neaktuálních informací týkajících se jeho země původu, které byly v době rozhodování žalovaného cca šest měsíců staré. Tyto dokumenty nemohly reflektovat dynamické změny, k nimž na Ukrajině dochází. Otázkou neaktuality dokumentů, z nichž byl zjišťován skutkový stav, se krajský soud nezabýval.

[6] Stěžovatel dále uvedl, že žalovaný nezohlednil požadavky vyplývající z čl. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (přepřacované znění) (dále jen „kvalifikační směrnice“). S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu stěžovatel shrnul, že v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany má žadatel povinnost tvrzení, přičemž svými tvrzeními stanoví rámec zjišťování skutkového stavu. Veškeré důkazy si pak musí žalovaný obstarat sám a žadatel je povinen k tomu poskytnout potřebnou součinnost. Pravdivost žadatelem uváděných skutečností vyvrací žalovaný. Nedostatek důkazů nemůže být přičítán nevěrohodnosti žadatelem uváděných tvrzení či účelovosti podané žádosti s ohledem na zásadu v případě pochybností ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu, která je vyjádřena právě v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice.

[7] Stěžovatel spatřuje nezákonný postup krajského soudu ve skutečnosti, že neprovedl navržený důkaz a v „*nezákonném množství jeho hodnotících úvah*“.

[8] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil.

[9] Žalovaný uvedl, že napadený rozsudek považuje za správný a s jeho závěry se ztotožňuje. Stěžovatelovy námitky jsou formulovány obecně, aniž by konkrétně uvedl, v čem spočívá pochybení žalovaného či krajského soudu. K neaktualnosti podkladů, ze kterých vycházel, konstatoval, že stěžovatel konkrétně nespécifikoval, proč by dané informace měly za následek nesprávný závěr. Stěžovatel se nevyjádřil ani v tom smyslu, jak souvisí jím předkládané informace o Ukrajině s jeho azylovým příběhem. K podkladům rozhodnutí měl stěžovatel možnost se vyjádřit, případně je doplnit, to však neučinil. Jako zmatečná, irrelevantní a nepřípadná se mu jeví námitka stěžovatele o množství hodnotících úvah krajského soudu.

[10] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Po konstatování včasnosti a přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval její přijatelností (§ 104a s. ř. s.).

[13] Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, je typickým neurčitým právním pojmem. Jeho výklad provedl například Nejvyšší

pokračování

správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS., podle kterého: „Přesahem vlastních zájmů stěžovatele [...] je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“ (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nsssoud.cz)

[14] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Soudní ochrana veřejných subjektivních práv stěžovatele mu byla poskytnuta již individuálním projednáním jeho věci krajským soudem. Důvody kasační stížnosti se proto musí odvíjet zejména od tvrzeného pochybení krajského soudu, který se měl vadným, resp. nezákonným způsobem vypořádat s žalobními námitkami směřujícími proti rozhodnutí žalovaného. Jinými slovy, stěžovatel je povinen tvrdit některý z důvodů podle § 103 odst. 1 s. ř. s. týkající se řízení vedeného krajským soudem anebo rozhodnutí soudu. Uvedení konkrétních důvodů kasační stížnosti není možné bez dalšího nahradit zopakováním žalobních námitek a argumentace předestřené v řízení u krajského soudu. Kasační stížnost stěžovatele přitom spočívá zejména v zopakování části žalobních námitek. Se závěry krajského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

[15] Stěžovatel zopakování žalobních námitek odůvodňoval tím, že je krajský soud neposoudil, a proto je možné je uvést znovu. Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že nevypořádáním všech žalobních námitek by krajský soud zatížil napadený rozsudek nepřezkoumatelností, pro kterou by bylo nutné tento rozsudek bez dalšího zrušit a věc vrátit zpět krajskému soudu k novému řízení, neboť není možné se zabývat hmotně právní stránkou věci, pokud napadený rozsudek neobstojí ani po stránce formální (k otázce přezkoumatelnosti srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publ. pod č. 1389/2007 Sb. NSS). Zdejší soud neshledal, že by krajský soud opomněl vypořádat některou z žalobních námitek. Skutečnost, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. To, zda byly postup a závěry krajského soudu a žalovaného správné a zákonné, je pak předmětem posouzení dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2016, č. j. 4 Azs 107/2016 - 25).

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti zejména namítá, že žalovaný vycházel z neaktuálních informací o jeho zemi původu, přičemž krajský soud se s touto námitkou nevypořádal.

[17] Oproti obdobné velmi obecně formulované žalobní námitce stěžovatel až v kasační stížnosti konkrétně namítá, že žalovaný vycházel v době jeho rozhodování ze zdrojů starých cca 6 měsíců a krajský soud poukazuje na materiál ze dne 9. 10. 2015.

[18] Této námitce nelze přisvědčit. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podal stěžovatel dne 20. 7. 2016 a žalovaný ve věci rozhodl dne 29. 8. 2016, přičemž vycházel mimo jiné z informací Ministerstva zahraničních věcí ze dnů 1. 8. 2014, 9. 10. 2015 a 3. 6. 2016, dále ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky ze září 2015, ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 3. 3. 2016, ze zprávy organizace Freedom House Svoboda ve světě 2016 – Ukrajina ze dne 27. 1. 2016, z Výroční zprávy organizace Amnesty International

2015/2016 ze dne 24. 2. 2016, z Výroční zprávy organizace Human Rights Watch ze dne 27. 1. 2016 a ze Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 13. 4. 2016. Uvedené listinné důkazy tedy naopak svědčí o tom, že žalovaný vycházel při svém rozhodování ze všech dostupných informací v souvislosti s politickou a bezpečnostní situací, jakož i v souvislosti se stavem dodržování lidských práv na Ukrajině. Na závadu není skutečnost, že situaci na Ukrajině a její vývoj hodnotil za delší časové období. Vycházel-li žalovaný ve svém rozhodnutí také z výše uvedených zpráv za dobu od ledna do června 2016, nelze tyto informace s ohledem na datum vydání jeho rozhodnutí považovat bez dalšího za neaktuální. Ostatně stěžovatel ani netvrdí, v čem konkrétně jím tvrzená neaktuálnost vlastně spočívá.

[19] K námitce, že krajský soud vycházel „z materiálu ze dne 9. 10. 2015“ nelze než konstatovat, že jde o údaj vytržený z rozsudku krajského soudu, z něhož je naopak zjevné, že krajský soud vycházel rovněž z dokumentace již uvedené v předcházejícím odstavci. Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015 byla jen jednou z více listin, o něž krajský soud opřel své rozhodnutí (srov. str. 3 rozsudku krajského soudu).

[20] Krajský soud na str. 4 napadeného rozsudku v rámci hodnocení zjištěného skutkového stavu konstatoval, že žalovaný vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, na jehož základě přehledným a srozumitelným způsobem vyložil, proč stěžovatel podmínky pro udělení mezinárodní ochrany nesplňuje.

[21] Ačkoli kasační námitky jsou značně vágní, neboť stěžovatel v nich opět jen v obecné rovině namítá nedostatečné hodnocení žalovaného a krajského soudu z hlediska ochrany svobody vyznání, pravidel vojenské služby, bezpečnostní situace a aktivity extremistických složek na západě Ukrajiny, lze k nim přesto uvést následující.

[22] Otázku svobody vyznání stěžovatel nenamítal v řízení před žalovaným ani krajským soudem a blíže ji nerozvádí ani v kasační stížnosti. Žalovaný a krajský soud tedy neměli důvod se touto otázkou blíže zabývat.

[23] Otázkou bezpečnostní situace se žalovaný a krajský soud zabývali a vyhodnotili ji se závěry, které byly popsány již výše. Stěžovatel pak jím tvrzenou „aktivitu extremistických složek na západě Ukrajiny“ nijak nespécifikuje ani v kasační stížnosti, proto se k ní ani zdejší soud nemůže blíže vyjádřit.

[24] Žalovaný a krajský soud rovněž posuzovaly námitku výkonu vojenské služby a jejich hodnocení je v souladu s dosavadní konstantní judikaturou. Uvedenou otázkou se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 - 34) a dospěl k závěru, že samotné odmítání této služby, byť by její výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu, není azylově relevantní (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2017, č. j. 9 Azs 334/2016 - 25).

[25] Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný získal všechny potřebné informace a situaci stěžovatele hodnotil individuálně. Nebyly zjištěny žádné relevantní pochybnosti, a to ani ve prospěch stěžovatele; pro aplikaci zásady in dubio pro reo nebyl dán důvod. Krajský soud poté v souladu s judikaturou zdejšího soudu vypořádal všechny námitky stěžovatele. Zdejší soud neshledal, že by krajský soud neprovedl, respektive nevysvětlil, proč neprovedl stěžovatelem

pokračování

navrhované důkazy. K námitce týkající se „množství hodnotících úvah“ krajského soudu se Nejvyšší správní soud s ohledem na její obecnost nemohl vyjádřit, neboť mu není zřejmé, co tím stěžovatel zamýšlel a v čem by vlastně měla spočívat nezákonnost postupu krajského soudu.

[26] Nejvyšší správní soud závěrem podotýká, že poskytnutí mezinárodní ochrany je specifickým důvodem pro pobyt cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky tak, jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Jestliže tedy chtěl stěžovatel legalizovat svůj pobyt na území České republiky, měl k tomu využít jiné způsoby, které mu český právní řád poskytuje.

[27] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal relevantní argumenty svědčící pro přijatelnost kasační stížnosti stěžovatele. Daná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které by byly judikaturou řešeny rozdílně, a tato ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikатурnímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury nebo hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Postup v řízení i samo napadené rozhodnutí tedy shledává kasační soud v souladu s právními předpisy. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo, než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[29] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. srpna 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu